

12. Teorija kognitivne disonance nastopa zgolj na personalnem nivoju razlage.

DA- Festinger- pomeni, da imamo dve kogniciji, kjer iz ene izhaja nasprotje drugi kogniciji

13. Z izrazom Rosenthalov efekt poimenujemo posebne oblike učinka dejavnosti tistega, ki raziskovalni preizkus vodi in usmerja (vpliv pričakovanj, želja, itd.).

DA- včasih ga poimenujemo tudi pigmalionski efekt, je posebna oblika učinka dejavnosti tistega, ki preizkus vodi in usmerja, ki se manifestira v težko kontroliranih in zaznanih vplivih pričakovanj, želja, usmerjeno oblikovanih hipotez izvajalca eksperimenta na eksperimentalne izide. Izvajalec nezavedno tako dizajnira in prilagaja raziskovalni postopek, da dobi tisti rezultat ki ga pričakuje.

14. Simbolno interakc. Teorija predpostavlja, da so drugi ljudje malo pomembni za oblikovanje posameznikove samoindentifikacije .

NE- poudarja tudi pomen drugega za posameznikovo samoidentifikacijo.

15. Socialna interakcija predpostavlja zmožnost ljudi za artikulirano izmenjavo gest, simbolov, formacij in dejanj.

DA- Sklop kompleksnih izmenjav različnih medsebojnih dejanj in vplivov posameznikov.

16. Ideja o jezikovnem relativizmu kultur poudarja, da razlike v jezikih ne določajo bistveno razlik v kulturi in zato tudi ne v ljudeh samih.

NE- Humboldtova in Herderjeva ideja o jezikovnem relativizmu kultur, poudarja da razlike v jezikih bistveno določajo razlike v kulturi in zato v ljudeh samih.

17. W. Wundt je strogo ločeval med občo psihologijo in med psihologijo ljudstev in samo drugi priznaval svojstva empirične vede.

NE- Začetnik znanstvene psihologije. Strogo je ločeval občo psihologijo od psihologije ljudstev. Obča psihologija je zanj empirična veda. Psihologija ljudstev pa se ukvarja s človekom kot članom neke kulture in naroda, a ima povsem druge, recimo hermenevtske metode.

18. Kognitivno prestrukturiranje pomeni, da z različnimi postopki izključimo, zavrnilo samopodobo, ki nam jo vsiljujejo drugi.

DA

19. Ker je človeška zavestna, namerna dejavnost svobodna, nenapovedljiva in časovno spremenljiva, so takšna tudi socialnopsihološka dejstva, zato je Gergena socialna psihologija historična veda.

DA

20. Leon Festinger je na osnovi Wundtovih raziskav o skupinski dinamiki zgradil svojo teorijo o socialnih procesih primerjave.

NE- na osnovi raziskav Kurta Lewina o skupinski dinamiki

21. Stigma označuje, po Goffmanu, takšno posameznikovo lastnost, ki ga loči od večine v skupnosti po tem, da on sam takšne lastnosti ne šteje za odklonsko, deviantno, okolica pa.

NE- označuje, takšno posameznikovo lastnost, ki ga loči od večine v skupnosti, tako da ima večina in tudi on sam to lastnost za odklonsko, deviantno.

22. Ameriški socialni psiholog Gergen je razvil tezo o t.i. zasičenem subjektu.

DA

23. Rosenthalov efekt včasih imenujemo tudi pigmalionski efekt

DA

24. W. Wundt meni, da v psihološkem eksperimentu ne bi smeli nastopati kriteriji manipulativnosti, ponovljivosti in variabilnosti.

NE

25. Behavior. Koncept predpostavlja pojmovanje socialne dejavnosti kot posledice človekovih vrojenih svojstev.

NE

26. Teleološka razlaga temelji na razlogih, kavzalna pa na vzrokih dejanj.

DA- kavzalna ali vzročna

27. W. Wundt je zagovarjal Ehrenfelsovo tezo, da je celota nova kvaliteta, ki naddeterminira dele.

NE

28. V znanem nemškem sporu o pozitivizmu je Karl Popper nasprotoval pozitivističnemu konceptu družboslovne znanosti.

NE

29. Spoznavni teoretik von Wright je celotno tradicijo temeljnih znanstvenih orientacij razdelil na aristotelsko in galilejsko

DA

30. Klaus Holzkamp se je pri izgradnji svoje kritične psihologije naslonil na Habermasov koncept emancipatorične relevance.

31. Wundtov introspektivizem je predpostavljala naravoslovni koncept psihologije.

32. L. Vygotski je proučeval spremenljivko toplo-hladno v prvem vtisu o osebah.

NE- H. Kelly

33. Po Aschu učinek primarnosti oz. prvega vtisa razpade takoj, ko nastopijo nova, nasprotujoča dejstva.

NE

34. Avtor znane socialnopsihološke teorije kognitivne ravnotežja med stališči je Rainer Werner Fassbinder

NE

35. H. Kelly je proučeval vpliv pričakovanja poskusne osebe na formiranje prvega vtisa.

DA

36. Ash je eksperimentalno proučeval učinek skupinskega pritiska na perceptivne sodbe.

DA

37. Milgramov eksperiment je pokazal, da človek v določenih socialnih situacijah prevzame t.i. agentsko vedenje, ki znižuje obseg avtonomnega presojanja.

DA

38. Socialna kontrola je sredstvo za izvajanje socialne moči.

DA- izvajamo nadzor nad uresničevanjem moči v konkretnih razmerah. Z njo ugotavljamo ali podrejeni socialni subjekti delujejo v okviru pričakovanj oziroma domnevnih vzorcev socialnega delovanja, ki jih definišča ali reprezentira nosilec socialne moči.

39. Budnost v kontekst soc. percepcije pomeni dostopnost posameznika za nove informacije.

DA

40. Referenčne skupine so skupine, ki pomenijo osnovno orientacijo v družbeni stvarnosti ter so osnovni identifikacijski in modelni sistem za naša ravnanja.

DA- pojem referenčnih ali primarnih skupin razvil Cooley. So skupine ki so bile ali so najpomembnejše za razvoj posameznika, na primer družina. So hranilna sila človeške narave. V njih nastajajo osebna vodila, vrednote posameznika, tu se oblikuje zavest in nezavedno.

1. Prednost akcijskega eksperimenta je v tem, da ga izvajamo v dobro nadzorovani laboratorijski situaciji in tako ne vpliva na spreminjanje socialnih odnosov raziskovalni skupini.

NE- LEWIN- namesto laboratorijskega eksperimenta v umetnih pogojih je uvedel raziskovanje ki naj bi obenem sprožilo tudi spreminjanje socialnih odnosov v raziskovalnih skupinah.

2. Wertheimer, Köhler in Koffka so zagovarjali tezo, da je celota sumativni odnos njenih sestavnih delov.

NE- Gestalt psihološka šola: predmet njihovega raziskovalnega interesa je celota; Metodološki pristop pa bi lahko označili kot eksperimentalno fenomenološki. Gestalt psihološka orientacija izhaja iz teze, da je celota vsota plus dodatno naddeterminirano svojstvo celote.

3. Znani primer Kitty Genovese je potrdil, da se človek v socialno nasičeni situaciji težje odloča za tvegana altruistična dejanja

DA- Čeprav je klicala na pomoč ko jo je napadel morilec ji ljudje niso pomagali. Številni so opazovali to početje iz za svojih zastrtih oken. Ker je bilo veliko prisotnih, se je vsak skrnil za odgovornost drugih.

4. Za socialno percepcijo sta značilna tudi fenomen budnosti in represije zaznavanja.

DA

5. Zapornikova dilema je v soc. psihologiji pojem, ki obravnava interakcije v institucijah zaprtega tipa (npr. zapori)

NE- Zapornikova dilema: dve osebi sta obtoženi da sta zgrešili neko kriminalno dejanje. Sodnik je prepričan o njuni krivdi, a zanjo nima dovolj dokazov. Zato da vsaki od njiju dve možnosti- da dejanje prizna ali da ga ne prizna.

6. G.H. Mead je ločeval v socialnem jazu (identiteti) tri osnovne sestavine procese: Me, jaz I in nadjaz Super ego.

NE- ON JE RAZLIKOVAL: mene (Me) ali socialna identiteta, jaz (I) ali osebna identiteta in reflektivno mišljenje (mind)

7. Introspekcija kot ena osnovnih metod psihologije pomeni opazovanje drugih oseb, opazovanje zunanje zaznavnosti, ki omogoča opazovalcu spremljati duševna stanja in duševne večih oseb v socialni skupini,

NE

8.W. McDougal se je uprl prevladujoči instiktivistični psihologiji in tako šteje za začetnika enviromentalistične usmeritve v psihologiji.

NE- On je začenik empirične psihologije. Oprl se je na teorijo o prirojenih instinktih človeka. Menil je da instinkti v celoti določajo tudi potek socialnega življenja ljudi, le da so pri vsakem posamezniku na poseben način povezani med seboj.

9.M. Sherif in S.Asch sta z uspešnimi eksperimenti o socialnem zaznavanju uspela narediti socialno interakcijo dostopno psihološkemu eksperimentu.

NE

10.S. Freud je uvedel nov metodološki pristop, imenovan akcijski eksperiment.

NE- uvedel ga je Lewin

11. Kognitivne sheme so kognitivne organizacije znanja o določeni osebi, objektu, socialni situaciji.

DA

12. Z izrazom reaktanca označujemo v soc.psihologiji odpor do socialne moči.

DA- odpor ljudi do oženja njihove svobode. Večji ko je pritisk na svobodo posameznikov, večji je njihov odpor pritisku.

13. Optimiranje socialne kontrole pomeni sposobnost odrekanja lastnemu deležu kontrole v korist drugega.

DA

14. Z izrazom konformizem označujemo človekovo popuščanje na socialni pritisk.

DA

15. Z izrazom skupinska kohezivnost označujemo moč s katero skupine vežejo svoje člane.

DA

16. Milgramov eksperiment je pokazal, kako bližina žrtve zmanjšuje človekovo pripravljenost na slepo poslušnost.

DA

17. Moscovici je razvijal koncept socialnega vplivanja kot dvosmernega procesa.

DA- Ko govorimo o socialnem vplivu, mislimo vedno na obojestranski proces. Začetnik teorije socialnih reprezentacij. Meni da so posamezniki in skupine aktivni sprejemniki, kreatorji socialnih interakcij in jih tudi sporočajo drug drugemu.

18. Prve raziskave o tipih vodenja je opravil Lewin.

DA

19. Socialno učenje je nenamerno.

DA

20. Oblike učenja po modelu so: imitacija, identifikacija, učenje vlog.

DA

21. Socialna identiteta po G.H.Mead-u je zavest o pripadnosti skupini.

NE(Tajpel)- socialna identiteta (mene) je opredeljena podobno kot Cooleyev ogledalni jaz in Jamesovo sebstvo. Sebstvo zajema vse kar osebno pripada posamezniku, vse čemur lahko reče to je moje. Deli ga glede na vidike, ki pripadajo različnim skupinam, v katere spada posameznik.

Meadovo teorijo imenujemo tudi SIMBOLIČNI INTERAKCIONIZEM.

22.Žrtve diskriminacije pogosto razvijejo samoponižujoče se vzorce obnašanja.

DA - RAZvijejo se občutki manjvrednosti in neadekvatnosti. Pogosto se začne obnašati v skladu s predsodki drugih o njej, torej kazati znake, ki drugim dajejo opravičilo, da nadaljujejo diskriminacijo do nje.

23. Milgramovi eksperimenti so opozorili na veliko pripravljenost ljudi za podrejanje avtoritetam.

DA

24. Glavna značilnost referenčnih skupin je močna identifikacija posameznika s skupino.

DA

25. Referenčna moč traja tako dolgo, dokler podrejene osebe sprejemajo norme in vrednote, na katerih ta moč sloni.

DA?

26. S simulacijo zaporniške situacije je Zimbardo ugotovil, da je moč privlačna za nosilce moči.

DA

27. Dominantnost je odločilna osebna lastnost dobrih vodij.

NE- JE ena od lastnosti dobrih vodij.

1)Z izrazom reaktanca označujemo v socialni psihologiji privlačnost socialne moči:

NE- odpor ljudi do oženja njihove svobode.

2)Maksimiranje socialne kontrole pomeni sposobnost odrekanja lastnemu deležu socialne kontrole v korist drugega:

NE- optimiranje

3)Z izrazom konformizem označujemo človekovo odpornost na socialni pritisk:

NE- je zavestno sprejemanje večinskih ali vladajočih norm obnašanja čeprav nasprotujejo osebnim stališčem in željam posameznika

4)Dejavnike konformizma delimo običajno na: situacijske, osebnostne in dedne

NE-(samo na prva dva, dedne ne spadajo sem)

5)Z izrazom skupinska kohezivnost označujemo moč, s katero skupine vežejo svoje člane

DA

6)Milgramov eksperiment je lepo dokazal, kako bližina žrtve poveča človekovo pripravljenost na slepo poslušnost:

NE

9)Freudov eksperiment o zaznavanju velikosti pod vplivom skupinskega pritiska so potrdile tudi številne druge raziskave:

NE- Aschev eksperiment

10)Moscovici ugotavlja, da je pogoj za vpliv manjšine na večino v konsistentnosti obnašanja manjšine

DA

11)Socialno učenje je namerno, motivirano in ga spremlja velik intelektualni napor

NE(nenamerno)

14)Križa identitete v mladosti karakterizira nasprotje med potrditvijo identitete jaza in difuzijo identitete:

DA

15)Horizontalna dimenzija identitete predstavlja osebnostni razvoj posameznika skozi njegovo biografijo

NE-(vertikalna)

16)Za sodobno družino je značilen podaljšan simbiotični odnos med starši in otroci:

DE

17)najpomembnejša dejavnika pri vzpostavljanju medosebnih odnosov sta bližina in podobnost:

DA

18)Od potrditev drugih so posebno odvisne osebe z visoko stopnjo samospoštovanja:

NE

20)Alternativni nivo primerjave omogoča preverjanje privlačnosti nekega odnosa glede na naše dosedanje izkušnje in izoblikovane kriterije:

NE(splošni nivo), alternativni nivo primerjave je merilo odvisnosti partnerjev od odnosa.

21)Glavne faze v razvoju odnosa (interakcije) so: Izbira, interpretacija, recipročnost, institucionalizacija:

NE- izbira, pogajanje, sporazum, zadolžitev, institucionalizacija

22)Pri razlagi interakcijskih strategij se teoretiki menjalne teorije interakcij opirajo zlasti na Milgramove eksperimente:

NE(Newcome)

23)Splošni nivo primerjave je meja privlačnosti odnosa, alternativni nivo primerjave pa mera odvisnosti partnerja od odnosa:

DA

24)Po teoriji kognitivne disonance partnerji težijo k redukciji neskladnosti med svojim obnašanjem in stališči

NE- festingerjeva teorija. ljudje težijo h kognitivnemu ravnotežju pa tudi k ravnotežju med emotivnimi in kognitivnimi komponentami stališč. Kar je opisano je neskladje.

25)Najpomembnejši kognitivni procesi pri oblikovanju predsodkov so generalizacija, podarjanje, določenih značilnosti objektov, vrednostno ocenjevanje, selektivnost v zaznavanju

DA